

INTERVIU

Adrian Herescu

„Sunt de părere că Blancpain reprezintă chintesența orologeriei elvețiene.”

Adrian Herescu

În cadrul unui interviu acordat în exclusivitate revistei Temporis, Adrian Herescu ne-a povestit despre pasiunea sa pentru Haute Horlogerie care i-a fost insuflată încă de la fragedă vârstă.

Interviu de: Dan Vardie
Fotografii: Mircea Popa

Când ai conștientizat timpul? La ce vârstă și cum de s-a întâmplat să îți dai seama că există timp?

Nu mi-am pus problema timpului decât de curând cu ocazia demarării unui proiect de artă fotografică, care reprezintă o trilogie privind evoluția și destinul familiei mele, de la plecarea tatălui meu din satul Costeni, Tara Lăpușului, născut într-o casă cu pământ pe jos, construită de străbunicul bunicului meu în anul 1780, azi monument în Muzeul Satului din Baia Mare, la oraș, pentru a deveni „Domn”, și până la plecarea copiilor mei „în lume” pentru a porni „Un Nou Început” (al familiei).

Având în minte și vizualizând tablourile lui Dali, persistența memoriei, dezintegrarea memoriei și explozia memoriei am conștientizat, în sfârșit și eu, un lucru evident, acela al veșniciei timpului și al faptului că noi oamenii suntem doar niște simpli muritori, nimic altceva decât niște trecători pasageri prin viață.

Prin imagini fotografice încerc

să surprind memoria locurilor și întâmplărilor din viața familiei mele, realizând cu această ocazie că am fost privilegiat în a nu mă simți presat și nici stresat de timp și de trecerea lui, ci fericit, bucurându-mă de el. Am rămas, oare, copil?!

Când ai simțit tu, copil fiind, că trebuie să faci altceva decât vrei tu și nu ai timp să faci ce vrei tu?

Am avut întodeauna timp. Am fost un copil fericit. Nu am conștientizat decât de curând existența timpului.

Când ai avut primul contact cu un ceas și cum a ajuns la tine?

Am avut în 1958, la vârsta 5 ani, primul contact cu arta Haute Horlogerie, când am primit cadou de ziua mea un ceas excelent Pobeda, pe care îl am și în prezent și care încă funcționează. Tatăl meu mi l-a făcut cadou, pentru că exista o oareșcare tradiție în această privință. Acum nu știu dacă clasa medie, mică, mijlocie mai urmărește acest trend, însă în general clasa din care fac eu parte avea în mare parte ceasuri în România în perioada anilor chiar 50, o perioadă dificilă, dată de faptul că în 1947 a început confiscarea aurului.

Într-adevăr, ți se permitea pe vremea aceea să deții decât un ceas, cel de la mână, un al doilea nu prea mai era bine să îl ai, cel puțin nu era bine să

INTERVIU

Adrian Herescu

se știe că deții un al doilea ceas. Dar în familie a existat o înclinație către lumea ceasurilor. Bunica din partea mamei, care în anii 30 lucra ca modistă, purta totdeauna ceas la mână, având în același timp și o colecție deosebită de ceasuri, colecție în care se regăsea un IWC, un Movado, un Baume&Mercier, un Omega, chiar și un Doxa, ceasuri pe care încă le mai am în posesie.

Bunicul meu din partea mamei avea carnet de meșter la fel ca bunica mea, care era meșteră modistă, acesta fiind în schimb meșter ospătar în diverse localuri. A făcut asta până a luat decizia de a-și deschide propriul restaurant. Normal că la 5 ani când am primit ceasul Pobeda nu știam de toate aceste povești. Le știu acum, ulterior le-am aflat. Bunicul avea un IWC cu cadran negru pe care diverși specialiști m-au sfătuit să nu îl recondiționez, întrucât prețul acestei operații poate depăși chiar cota de piață din prezent a ceasului, interesant și fascinant prin prisma faptului că e printre puținele ceasuri IWC cu cadran negru.

Era un ceas tipic IWC, cu calibrul 38, din anii 50. Pe lângă acesta, bunicul meu mai avea și un ceas A Lange & Sohne din 1912. Există în familie, nu știam la 5 ani, pentru că nici nu se vorbea, fiindcă erau perioade tulburi, în care încă mai exista mica proprietate privată, o perioadă în care mai toată lumea avea ceas la mână. Nu Pobeda. Eu eram singurul care mergeam pe afară cu un asemenea ceas.

În momentul când am

terminat Facultatea de Medicină, tata mi-a făcut cadou un IWC nou-nouț, impecabil, în cutie, perfect, cumpărat în '56. Din câte îmi amintesc, era vorba de un IWC cu calibrul 89.

Mai ții minte ce model era?

Da, un model Classic cu calibrul 89, pe care încă îl mai am și în ziua de azi. Așa se și numește din câte am impresia. După aceea, când am primit titlul de chirurg, mi-am putut permite un Jaeger Le Coultre,

tot din anii 50, tot impecabil, doar că din metal. IWC-ul era din aur. Este în stare impecabilă și în ziua de azi. Am luat un fel de extras de arhivă pentru că aveam și n-aveam acte la el, pentru că în anii 50, în momentul

în care cumpărai un ceas de la o persoană fizică, trebuia să te duci cu el pentru a primi un fel de atestare de la bancă, dacă era făcut din aur, în care apare numărul și calibrul ceasului. Insuficient pentru un colecționar. Am contactat mai apoi arhivele IWC și chiar și pe cei la Jaeger Le Coultre, care mi-au trimis.

Când ai făcut 18 ani ai primit un ceas, pentru că așa se obișnuiește la băieți?

Am primit la facultate. Nu am meritat, pentru că am fost premiant până în clasa a 10-a și după ce am început să cânt într-o formație rock, am devenit mai delăsător dacă pot spune așa. Am apărut cu acea trupă și într-o carte de istorie a rock-ului. Ceasul l-am primit când am terminat facultatea, nu când am intrat la ea.

Cam câte operații ai făcut în calitate de chirurg, cum aveau tu relația cu timpul? Te uital la ceas?

Aproximativ 1500 de operații la mână întâi, în care responsabilitatea era a mea totală, și peste 10000 de operații la care am participat în total. Niciodată nu mă uitam la ceas. Ceasul nu îl aveam pentru a ști timpul sau ora, deși tata probabil mi l-a dat pentru a fi punctual. Am făcut chirurgia de plăcere. Am avut posibilitatea să decid de unul singur, într-un mediu familial în care nu am simțit în nicio clipă presiune.

Care sunt primele trei branduri de ceasuri în opinia ta și de ce?

INTERVIU

Adrian Herescu

Timp de 20 de ani, după anul 1986, anul în care am ieșit medic specialist și când am primit acel Jaeger Le Coultre, nu am mai avut această preocupare pentru ceasuri, care s-a manifestat puțin după 90, când au fost scoase la iveală aceste ceasuri din familie, pe care am început să le port și de care am început să mă documentez. Nu știam la vremea aceea decât despre IWC, Movado, Baume&Mercier, ceasurile de care ți-am povestit.

După, am început să fiu bombardat de Patek Philippe și Rolex. Numai faptul că cineva mă bate la cap cu ele, mă face să nu mai intereseze aceste branduri. Acum îmi aduc aminte că mi-am luat un Seiko, când eram la mare și cântam în 1970 la Hotel Dacia în Mamaia, unde veneau turiști nemți, care sâmbăta și duminica făceau Istanbulul.

Era acolo un român care se ocupa de nemți, care mi-a luat de banii câștigați diverse lucruri, ba o haină de piele turcească, ba un ceas Seiko, cumpărat direct din Turcia,

cu brățară de metal și fără baterie, deoarece era mecanic. Îmi pare extraordinar de rău că s-a pierdut când s-a dărâmat o parte din Buzești în anul 1988.

Revenind la întrebarea ta, topul preferințelor personale este deschis

de Girard Perregaux, ca brand. Contează mult și că am avut posibilitatea să îl cunosc relativ mai repede. În 2007, când am avut niște oportunități financiare, înainte de criză, m-am dus la Galt, de la care îmi cumpăram în 97 curele pentru IWC, unde am văzut un ceas Girard Perregaux, care m-a atras pentru că semăna foarte mult cu IWC-urile mele.

Am văzut într-o cutie un 1966 cu cadran rectangular, un vintage stil 1940, cu data la ora 6, nu la 2 sau la 3 ca celelalte, ambele fiind pe ideea aceea pe care o vedeam în familie. Și așa am început povestea cu Girard Perregaux. La un moment dat a apărut în 2009, când începusem de altfel să mă și documentez, acest Girard Perregaux Gold Bridges Tourbillon Vintage 1945, care deja nu mai este un ceas, ci un adevărat obiect de artă. Intrăm deja în haute horlogerie și obiecte de artă. Pe asta mă axez eu, și din această cauză poate sunt un pic cam subiectiv, pentru că mă pasionează ceasurile care sunt opere de artă.

Al doilea brand ar fi Ulysse Nardin, cu al său model Astrolabium, din cauza căruia nimeni

nu mai înțelege nimic - nici măcar eu nu am înțeles - fiind un ceas pe care l-am luat cu cea mai mare plăcere, fascinat fiind de frumusețea sa ca obiect de artă. Și cel care l-a inventat este un om extraordinar, care a ținut printre altele a ținut și un curs de meșteșuguri ceasornicărești la Zurich (n.n: Ludwig Oeschlin,

membru Temporis Hall of Fame). M-am dus special la Ulysse Nardin pentru a învăța cum să citesc acest ceas deosebit. O operă de artă în cel mai adevărat sens al cuvântului.

A treia marcă este Blancpain. Aici deja intrăm pe un teritoriu complicat, deoarece Blancpain reprezintă după părerea mea chintesența orologeriei elvețiene. Când spui Elveția te gândești automat la arta orologeră. Știi celebra vorbă, dacă deschizi dicționarul în dreptul Elveției, vei găsi Blancpain. Blancpain a avut o prezentare foarte interesantă acum mulți ani, în care vorbea despre cele șase complicații ale orologeriei, ultraslim-ul, tourbillon-ul, minute repetition-ul, perpetualul,

rattrapante-ul, și moon phase.

Ei au făcut un lucru foarte interesant, pentru că spuneau că din cele șapte minuni antice ale lumii mai e numai una în picioare, pe când Blancpain a făcut șase opere de artă pe baza celor șase complicații, însă le lipsea cea de-a șaptea. Au făcut în anii 80 a șaptea minune a lumii în lumea orologeriei, pentru acea vreme, băgând toate cele șapte complicații într-un singur ceas, care este într-adevăr și ultra-slim, acomodând toate aceste complicații de care am vorbit mai sus într-o carcasă cu grosime de 11 sau 12 mm.

Care sunt cele trei complicații orologere preferate?

Toate cele șase complicații de care ți-am vorbit în Blancpain sunt pentru mine excepționale. Nu înțeleg de ce Blancpain-ul nu face un marketing mai agresiv. Din câte am înțeles, ei se adresează unor elite, unor cunoscători, care nu se află în Europa, ci mai degrabă în Asia, însă fără China.

Calendarul perpetuu. Este

INTERVIU

Adrian Herescu

deosebit din multe puncte de vedere. Minute repetition-ul, ca și calendarul perpetuu, sunt legate cumva de prima întrebare a ta, având legătură cu ceva adânc ascuns în subconștient scos la iveală în acest interviu. Apoi vine tourbillon-ul. Iarăși sub aspectul estetic, pentru că tourbillon-ul nu prea are un aspect practic, fiind o complicație destinată inițial ceasurilor de buzunar, care a fost pusă pe ceasurile mână mai mult din rațiuni de marketing.

Care este cel mai important material la un ceas, după părerea ta? Aurul, oțelul?

Aurul, fără niciun dar și poate. Nu mă interesează nimic altceva. Vorbim totuși de obiecte de artă. Totuși am fost un tip de performanță. Știu ce înseamnă performanță. În familie s-a făcut performanță. Din punctul acesta de vedere nu pot să nu recunosc know-how-ul, high-tech-ul altor producători în ceea ce privește dezvoltarea și folosirea altor materiale, care oricât de high-tech ar fi nu au ce căuta pe obiectele de artă.

Cum ți se pare toată infuzia asta de siliciu pentru balansier, ca să fie anti-magnetic? Pe tine, ca purist al artei orologere, te impresionează?

Cred că a fost și asta o chestie de business. Nu, nu mă impresionează, decât ca noutate. Mă lasă mai rece decât materialele de care am vorbit mai sus. Soneria este o complicație interesantă, de care nu prea se vorbește. De exemplu Jaeger Le Coultre are pe seria lor Grand Reveille care are pe lângă Perpetual Calendar și Alarma, care are în plus și Sonata.

Cum ai defini tu conexiunea între arta orologeră și arta grafică?

Ținând cont de faptul că bunica din partea mamei a fost modistă - designer și producătoare de pălării pentru doamnele din Bucureștiul interbelic supranumit și Micul Paris, datorită arhitecturii și uzanțelor franțuzite ale locuitorilor buni vorbitori de franceză, a faptului că strămoșii pe partea paternă a aceleași bunici din Csick-Toplița au fost cu toții meșteșugari în arta lemnului, ce azi s-ar numi designeri de mobilier, a faptului că în Țara Lăpușului, de unde vine tatăl meu, se construiesc de către meșteri tâmplari biserici sculptate în lemn, intrate în patrimoniul UNESCO, ca cea de la Rohia, și a faptului că personal am fost meșter în arta instrumentală interpretativă a pianului și o bună perioadă de timp din viață chirurg, meserie eminamente manuală, legătura și asemănarea, după opinia mea, între Arta Orologeră, cu mențiunea Haute-Horologeriei și a artei în general - pictura și sculptura în principal, ar fi prin însăși meșteșugul lor, artă în sine. Simplu.

M-aș racorda la aprecierea făcută de Ludwig Oechslin, inventatorul Astrolabiumului de la Ulysse Nardin, în cursul ținut cu ani în urmă la Universitatea din Zurich în privința asemănării între meșteșugul orologer și meșteșugul picturii, în care a comparat modalitatea de realizare a unui mecanism orologer, la care participă mai mulți specialiști în orologerie sub bagheta unui Haute Horologer, cu realizarea unui tablou, la care participă mai mulți discipoli-pictori, fiecare cu atributul, rolul lui în compoziția lucrării, a cărei concepție aparține maestrului care coordonează munca. ■